

CPME

Op 25 en 26 maart jl. heeft de CPME meeting in Brussel plaatsgevonden.

Er is uiteraard veel aandacht naar de situatie in Ukraine gegaan. Zowel ten aanzien van de artsen aldaar en wat er nodig is opdat zij zo goed mogelijk hun werk kunnen blijven doen, als naar de effecten van de oorlog op de uitvoering van de geneeskunde en de gezondheidszorg in de overige Europese landen. De soms grote aantallen Oekraïense vluchtelingen (in Polen inmiddels meer dan 2 miljoen) betekenen een belasting voor de gezondheidszorg van de meeste landen. Het betreft veelal getraumatiseerde vrouwen en kinderen, waarvan in de gastlanden is beslist dat zij aanspraak (mogen) maken op de gezondheidszorg, zonder dat de wet- en regelgeving daartoe is aangepast. Afhankelijk van de problematiek, de aantallen en de duur van de opvang, zal dat consequenties hebben voor de druk op gezondheidszorg en op de sociale zekerheid. De artsen capaciteit, die in veel landen al beperkt was, zal nog verder onder druk komen te staan.

Daarnaast brengt de grote vluchtelingenstroom ook COVID-19 risico's met zich mee, omdat slechts $\pm 1/3$ van de vluchtelingen is ingeënt tegen COVID-19 en dan bovendien doorgaans met het Sputnik vaccin, waarvan de bescherming al fors blijkt te zijn terug gelopen. Daarbij komt dat "social distancing" bij de vluchtelingen feitelijk niet gehanteerd kan worden. Er lijkt dus een verhoogd risico op een nieuwe golf van COVID-19 patiënten.

Door aanvankelijk de COVID-19 crisis en nu de Ukraine crisis dreigt in meerdere landen ook een financieel tekort voor de gezondheidszorg te ontstaan.

Op 6 april 2022 is er een online bijeenkomst over de uitdagingen voor "health data" in Europa geweest:

De Europese Commissie heeft op 21 april 2021 een ontwerpverordening inzake kunstmatige intelligentie (AI) met geharmoniseerde regels voor de ontwikkeling, marketing en het gebruik van kunstmatige intelligentie, de zogenaamde AI-wet gepresenteerd. De regels zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat AI-systemen veilig zijn, de EU-waarden en grondrechten respecteren, rechtszekerheid bieden om investeringen en innovatie in AI te vergemakkelijken, marktfragmentatie te voorkomen en de governance en effectieve handhaving te verbeteren. Welke impact heeft de AI-wet echter voor de medische professie? AI heeft het vermogen om de nauwkeurigheid van de diagnose en de efficiëntie van behandelingen te vergroten. In robotica kan het nuttig zijn voor complexe operaties. Bij medicijnontwikkeling of geneesmiddelenbewaking kan het leiden tot een meer gepersonaliseerd geneeskunde. Het kan ook het beheer van de workflow verbeteren, zodat artsen meer tijd kunnen besteden aan het focussen op patiënten.

Voor CPME zou AI echter een ondersteunende rol moeten hebben. Europese artsen gebruiken daarom bij voorkeur de term 'augmented intelligence' in de gezondheidszorg, aangezien AI bestaat om de expertise van artsen te vergroten en daarmee de besluitvorming te verbeteren. Door de digitalisering van de zorg is er een verschuiving gaande. De geleverde zorg (bijvoorbeeld met telegeneeskunde), de medische praktijk (bijvoorbeeld met nieuwe digitale competenties) en de arts-patiëntrelatie, veranderen doordat de virtuele omgeving of een elektronisch apparaat een belangrijke rol speelt bij bijvoorbeeld het ophalen van de medische geschiedenis en onderzoeksresultaten van de patiënt. Artsen zullen moeten leren omgaan met

nieuwe digitale verplichtingen, andere percepties en manieren van communiceren, met behoud van vertrouwen en zonder de menselijkheid in de arts-patiëntrelatie uit het oog te verliezen. Daarom is het van het grootste belang om professioneel toezicht te houden op de klinische validatie van AI.

Daarbij dienen zich ook praktische problemen aan, zoals bijvoorbeeld t.a.v. de inrichting van een database. Gebeurt dit op nationaal of op Europees niveau? Hoe wordt de financiering geregeld en wie heeft toegang tot de data en vooral ook wie bewaakt de kwaliteit van de data, want slechte data is erger dan geen data.

De COVID-19 pandemie heeft ons geleerd dat de digitale ontwikkeling voordelen heeft voor alle stakeholders, maar het moet veilig en toegankelijk zijn.

Annette de Wind